

Met het RES-proces wordt ruimte geboden om de groei van het aandeel duurzame elektriciteit uit wind- en zonne-energie van onderop tot stand te laten komen. Daarnaast is het doel aanzetten te geven voor een proces waarmee wijken en dorpen in staat zijn keuzes te maken voor het aardgasvrij verwarmen van de gebouwde omgeving. Mede met het oog daarop gaat in de ConceptRES regio Drenthe veel aandacht uit naar participatie van bewoners en maatschappelijke acceptatie van bestuurlijke keuzes in het proces van energietransitie.

Deze bijlage geeft weer in welke vorm en mate de gemeente Emmen de afgelopen jaren invulling heeft gegeven aan de participatie van inwoners en stakeholders bij de energietransitie. Daarbij wordt ook aangegeven hoe de ingezette participatiemogelijkheden (kunnen) bijdragen aan betrokkenheid van inwoners bij de uitvoering van de RES Drenthe.

Beleidsparticipatie

De gemeente Emmen benut het platform 'Emmen geeft Energie' om samen met de samenleving uitvoering te geven aan de gemeentelijke doelen die zijn beschreven in de Energienota 2017-2020. Met dit platform wordt de betrokkenheid van inwoners en stakeholders georganiseerd. Zowel bij de informatievoorziening, als bij de activiteiten in het kader van gemeentelijk energiebeleid. Voorbeelden zijn onder meer de zonnelening, Innofuture, de Hackaton, de nieuwsbrief, energiecoaches. Het platform 'Emmen geeft Energie' vormt een basis voor het organiseren van participatie bij de uitvoering van RES afspraken, waaronder de Transitievisie Warmte voor de gebouwde omgeving, het stimuleren van kleinschalige zonne-energie en het lokaal bij elkaar brengen van vraag en aanbod van duurzame energie.

Participatie warmtetransitie

In de Energienota heeft de gemeente Emmen de keuze gemaakt om voor de gebouwde omgeving te werken vanuit een wijkgerichte aanpak. Woningeigenaren, huurders, woningcorporaties en andere stakeholders participeren daarbij in de planvorming voor de wijk én in een gecoördineerde aanpak van de lokale energievoorziening. Het project Emmerhout is hier een voorbeeld van.

Daarmee is een goede basis gevormd om samen met bewoners en stakeholders invulling te geven aan de Transitievisie Warmte en -in een later stadium- aan Warmteplannen per wijk of dorp. De Regionale Strategie Warmte die onderdeel uitmaakt van de Concept-RES helpt daarbij om systeemkeuzes te maken waarmee de gemeente Emmen haar warmtetransitie vorm kan geven.

Via het platform "Emmen geeft Energie" zijn de afgelopen jaren veel activiteiten opgezet om informatie te verstrekken en inwoners te betrekken bij energemaatregelen in de gebouwde omgeving. Dit kan verder worden uitgebouwd met het onlangs ingezette project Energiecoaches, dat tot doel heeft bewoners te ondersteunen bij het maken van afgewogen keuzes voor energiebesparing en de warmtevoorziening in de eigen woning.

Projectparticipatie

In het Klimaatakkoord is afgesproken ernaar te streven dat 50% van de productie uit duurzame energiebronnen in handen komt van de lokale omgeving (bewoners en bedrijven). Ook voor de RES-regio Drenthe is dit lokaal eigendom een belangrijk uitgangspunt.

Al sinds 2016 is de gemeente Emmen met het project Lokaal Opgewekt Emmen een (landelijke) koploper op het thema lokaal eigendom.

Lokaal Opgewekt Emmen komt voort uit de deelname van Emmen aan het Interreg project COBEN (community benefits of civic energy) en heeft tot doel (een deel van) de opbrengsten van zonne-energieprojecten ten goede te laten komen aan de inwoners van Emmen.

Binnen het project Lokaal Opgewekt Emmen is een Servicepunt actief dat bewonersgroepen kan helpen om een lokale energiecoöperatie te vormen en om deze energiecoöperaties organisatorisch te ondersteunen. Daarnaast is een Ontwikkelteam actief dat lokale energie-initiatieven kan helpen met het ontwikkelen van zonne-energieprojecten.

De mogelijkheden om mee te profiteren van de groei van het aantal zonneparken in Emmen, krijgt vorm via de "Beleidsregel Maatschappelijk Draagvlak Zonneakkers nabij Wijken en Dorpen". Bij de ontwikkeling van zonneakkers in Emmen is daardoor 20% van de projectgrootte beschikbaar voor omwonenden om op het perceel een eigen zonneakker te ontwikkelen en exploiteren. Door deze Beleidsregel kan Lokaal Opgewekt Emmen de komende jaren coöperatieve zonneakkers ontwikkelen waarvan de opbrengst ten goede komt aan de inwoners van Emmen.

De gemeente Emmen levert hiermee een belangrijke bijdrage aan het beleid voor projectparticipatie dat op basis van de RES Drenthe tot stand komt. In de komende periode zal Lokaal Opgewekt Emmen de verbinding zoeken met het Ontwikkelfonds en de Participatiecoalitie, zodat de RES Drenthe het Emmense beleid op dit thema verder kan versterken.

Ook heeft de gemeente Emmen door middel van organisatorische en financiële steun bijgedragen aan het project Zon op Bedrijfsdaken dat via de VPB tot stand komt. Dergelijke initiatieven gericht op bedrijven kunnen aan kracht winnen door het nieuwe provinciale programma voor zonne-energie op bedrijfsdaken dat in de Concept-RES is opgenomen.

Procesparticipatie

De gemeente Emmen heeft enige traditie opgebouwd in procesparticipatie bij de Structuurvisie Windenergie Emmen en de Structuurvisie Zonneakkers. Een traditie die goed aansluit bij de uitgangspunten van de Concept-RES. De participatie van inwoners van Emmen in de ruimtelijke afwegingen voor de Structuurvisie Windenergie Emmen heeft vorm gekregen via het uitgebreide participatietraject van Windkracht3 en krijgt vervolg in het overleg tussen ontwikkelaars en omwonenden in drie gebiedsplatforms. De Structuurvisie Zonneakkers is tot stand gekomen in overleg met belanghebbenden via het Steunpunt Zonneakkers. In de Structuurvisie Zonneakkers nabij Wijken en Dorpen is vastgelegd dat de vergunningverlening afhankelijk is van overtuigend maatschappelijk draagvlak bij omwonenden én draagvlak voor landschappelijk inpassing.